

**IZVJEŠĆE O PROVEDENOM SAVJETOVANJU
SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU**

Naslov dokumenta	Lokalni program za mlade Grada Dubrovnika za razdoblje od 2019. do 2021.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrtu dokumenta / provedbu savjetovanja	Grad Dubrovnik Upravni odjel za obrazovanje šport, socijalnu skrb i civilno društvo
Cilj i glavne teme savjetovanja	<p>Lokalni program za mlade Grada Dubrovnika temeljni je iskaz društveno-političke vizije razvoja, položaja i potencijala mladih u Dubrovniku. Implicitno, kao pozadina detektiranim mjerama, ovaj temeljni okvir partnerskog djelovanja svih relevantnih dionika komunicira načela, vrijednosti i ciljeve kojima Grad Dubrovnik smjera poboljšati kvalitetu života društvene skupine mladih i gradske politike za mlade. Ovaj dokument sadrži sveobuhvatan strukturni pristup izgradnji socijalnih, ekonomskih, obrazovnih, kulturnih i drugih uvjeta za kvalitetan razvoj mladih.</p> <p>Provedba projekta počela je u prosincu 2016. godine, kada se napravio plan aktivnosti i kada su se kontaktirale lokalne udruge mladih i za mlade te im je poslan poziv za uključivanje u projektni tim za izradu Lokalnog programa za mlade. Tijekom provedbe projekta održalo se 12 fokus grupa, 6 individualnih intervjua s osobama koje se bave mladima kroz različite sektore, 2 okrugla stola i 2 javne tribine.</p>
Mjesec stvaranja dokumenta	Siječanj 2019. godine
Gdje i kada je nacrt bio objavljen te koliko je trajalo savjetovanje ?	<p>Nacrt Odluke objavljen je na internetskoj stranici Grada Dubrovnika www.dubrovnik.hr https://www.dubrovnik.hr/?type=post&key=eyJpZCI6MTIyODMsImNyZWFOZWRFYXQiOilyMDE5LTAxLTIyIDE0OjAxOjAwIn0=</p> <p>Javno savjetovanje bilo je otvoreno od 22. siječnja 2019. do 22. veljače 2019. godine. Savjetovanje je trajalo 30 dana. Ova točka predviđena je za Sjednicu Gradskog vijeća Grada Dubrovnika u travnju 2019. godine.</p>
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja/primjedbe?	Tijekom internetske javne rasprave zaprimljeno je jedno očitovanje, odnosno primjedba predstavnika zainteresirane javnosti, od udruge Europski dom Dubrovnik.

<p>Pregled prihvaćenih i neprihvaćenih mišljenja i prijedloga s obrazloženjem razloga za neprihvatanje</p>	<p>1. Sadržaj dokumenta – (mišljenje se ne prihvata)</p> <p>Lokalni program za mlade nije niti može biti dokument koji definira isključivo „aktivnosti Grada Dubrovnika u okviru njegovih zakonskih i ostalih obveza i prava“, nego integralni dokument Grada Dubrovnika te partnera i suradnika u provedbi Programa, ne gledajući isključivo nadležnost Grada Dubrovnika. Upravo suprotno, ovaj dokument sadrži sveobuhvatan strukturni pristup izgradnji socijalnih, ekonomskih, obrazovnih, kulturnih i drugih uvjeta za kvalitetan razvoj mladih.</p> <p>2. Izostanak podataka relevantnih za razumijevanje teksta – (mišljenje se djelomično prihvata)</p> <p>Stoji primjedba da ne postoje demografski podaci, no izrađivači programa nisu uspjeli doći do aktualnih statističkih podataka, a jedini dostupni podaci iz popisa stanovništva 2011. nisu više relevantni. Zatražit će se podaci od nadležnih državnih tijela.</p> <p>Ne stoji primjedba da „ne postoji opis dosadašnjih aktivnosti gradske uprave u pojedinim područjima“.</p> <p>Naime, pored prikazane SWOT analize, svako područje ima uvodni dio kojim se upravo navode dosadašnje aktivnosti. Primjerice, područje 1 - Osnaživanje gradske uprave u radu s mladima u uvodnom dijelu navodi:</p> <p>„Grad Dubrovnik putem Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo već nekoliko godina radi na razvoju programa za mlade. Iz proračuna se izdvajaju sredstva za strateški program „Mladi i Grad skupa“, koji je prepoznat na lokalnoj, ali i nacionalnoj i međunarodnoj razini. Iako je postojeći program za mlade iznjedrio određene uspjehe (projekt „Forum mladih“, projekt razvoj klubova za mlade, razvoj projekta Info centra za mlade te otvaranje Centra za mlade), on je prvenstveno bio usmjeren na umjetničko i kreativno izražavanje mladih i na suradnju s obrazovnim institucijama. Također, Grad Dubrovnik putem javnog poziva financira organizacije civilnog društva koji su usmjereni na rad s mladima. U gradskom proračunu za 2017. iznos sufinanciranja udruga mladih bio je 640.000,00 kuna. Međutim, sektor mladih je još uvijek nedovoljno prepoznat kao ključna ciljana skupina.“</p> <p>Područje 2 – Aktivni mladi u zajednici za razvoj društvene i političke participacije mladih</p> <p>„Ovo se područje temelji na zaključcima o životu i problemima mladih u Dubrovniku iz istraživanja: "Pokrenimo jug" Europskog doma Dubrovnik, „Strategija povećanja razvojnog kapaciteta socijalne politike prema mladima Grada Dubrovnika u 2014. godini“, koja je nastala u sklopu međunarodnog projekta Youth Adrinet, a koji je kreirala udruga mladih „Orlando“ kao nositelj tog projekta te istraživanja „Život i studiranje u Dubrovniku“ Petra Bezinovića iz Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu. Podaci iz ovih istraživanja i strategije govore o</p>
--	---

nekoliko važnih problema s kojima se susreću mladi u Dubrovniku. U prvom redu to je nedovoljna aktivnost mlađih. Naime, vrlo malo ih je uključeno u rad nekih sportskih društava, udruga i drugih asocijacija civilnog društva koje se bave mlađima, vrlo malo ih sudjeluje u tribinama, javnim raspravama i drugim oblicima participacije mlađih u zajednici.

Na temelju navedenih istraživanja te preporuka Nacionalnog programa za mlade, vidljiva je potreba osnivanja klubova za mlade. Radi ravnomjernog razvoja cijelog gradskog područja te zadovoljavanja specifičnih potreba mlađih, potrebno je klubove osnivati po područjima gradskih kotareva i mjesnih odbora te specifične klubove mlađih, kako bi mlađi iz svih područja grada i različitih interesnih skupina imali prostor u kojem mogu razvijati zabavne i edukativne sadržaje te participirati u razvoju zajednice.

Centar za mlade Dubrovnik je projekt kojim se podiže razina obrazovanja i vještina participacije mlađih u društvenom i političkom životu zajednice kroz neformalno učenje mlađih. Centar pruža podršku u kvalitetnom provođenju slobodnog vremena te osobnom i profesionalnom razvoju mlađih te potiče aktivno sudjelovanje u zajednici i stvaranju politike za mlade.

Prema Nacionalnom programu za mlade od 2014. – 2017., centri za mlade mogu biti „inkubatori ideja i inicijativa, jer tamo se, ako postoje materijalni uvjeti, mogu organizirati i provoditi različite aktivnosti: kulturne, medijske, sportske, socijalno-volonterske, društveno-političke i dr. Koncept klubova i centara za mlade, kao autonomnih prostora koje vode mlađi za mlađe, valja gledati kao sjeme aktivnog građanstva. Takvi prostori su, općenito gledajući, prilika za samoorganiziranje mlađih, izgradnju vlastitih punktova, mreža i struktura, a konkretnije, oni su jamstvo da će se, uz odgovarajuću potporu, koncipirati i prakticirati različiti programi i projekti mlađih i za mlađe, usmjereni na njihovo socijalno aktiviranje.“ Ovakav centar može biti i središte djelovanja Savjeta mlađih te drugih oblika udruživanja mlađih. U ovakvom centru djeluje i Savjetovalište za mlade kao oblik psihosocijalne pomoći mlađima. Projekt informativnog centra - INFORMADUR provodi se uspješno već četvrту godine u suradnji s Gradom Dubrovnikom. Info centar vodi portal za mlade (www.informadur.com) preko kojega se mlađi informiraju o različitim temama.

Djelatnosti info centra su: informiranje mlađih o obrazovnim programima, edukacijama, zabavnim sadržajima, pravima mlađih te sadržajima za kvalitetno provođenje slobodnog vremena (putem izdavanja brošura i publikacija te izravnog kontakta s korisnicima), održavanje i razvoj neprofitnih medijskih projekata za mlade, pružanje savjetodavnih usluga mlađima, organiziranje predavanja, seminara, radionica, konferencija, tribina i drugih skupova s ciljem

informiranja i educiranja mladih i o mladima, promocija mladih, organiziranje kulturnih manifestacija mladih i za mlade (koncerata, izložbi, predstava i dr.), sudjelovanje u kreiranju politike prema mladima na lokalnoj i nacionalnoj razini, razvijanje programa poticanja formalnog i neformalnog obrazovanja mladih, suradnja s drugim istovrsnim i sličnim udrušama i organizacijama u zemlji i inozemstvu te svim organizacijama koje podupiru rad Info zone.“

Područje 6 - Mladi i obrazovanje

„Grad Dubrovnik svojim projektom Obrazovne vertikale pokušava odgovoriti izazovima suvremenog obrazovanja stvaranjem što boljih uvjeta za obrazovanje djece i mladih. Projekt "Obrazovne vertikale" uključuje MENSA NTC program u vrtićima, jedno smjensku nastavu, programe produljenog boravka te program pomoćnika u nastavi u osnovnim školama, stipendiranje i subvencioniranje kreditiranja studenata u području visokog obrazovanja te različite poticaje za zapošljavanje pripravnika u javnim službama ili kod privatnika.

Projekt je prepoznat kao holistički i učinkovit pristup obrazovanju koji se može primjenjivati diljem svijeta istom metodologijom. 2012. godine New York Financial Times je prepoznao ovaj projekt kao jedan od značajnih programa u području obrazovanja, koji se može primijeniti i u drugim zajednicama. Od tada do danas, program je unaprijeđen s dodjelom besplatnih udžbenika za učenike osnovnih škola te subvencioniranjem nabave udžbenika za učenike srednjih škola te subvencioniranjem priprema za polaganje državne mature.

Usprkos tome, Dubrovnik se, kao i Republika Hrvatska, susreće s izazovima građanskog odgoja te sve popularnijeg neformalnog obrazovanja kao odlične dopune formalnom obrazovanju, u kojem se mladi odgajaju i usmjeravaju u područje znanosti, tehnologije i umjetnosti. U tom smislu je osmišljen i započet projekt Centra za mlade kao glavnog edukativnog središta za programe neformalnog obrazovanja mladih. Stoga ovo područje ima za cilj stvoriti što bolje uvjete upravo za razvoj ovog neformalnog učenja, građanskog odgoja te ukazati mladima na važnost cjeloživotnog obrazovanja.“ Stoga se ne može prihvati primjedba o nepostojanju opisa dosadašnjih aktivnosti gradske uprave po pojedinim područjima.

3. Izostanak tema relevantnih za lokalne politike za mlade – (mišljenje se ne prihvaća)

3.1. Mladi s invaliditetom i ostali mladi s manje mogućnosti

Grad Dubrovnik usvojio je Strategiju za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom za razdoblje od 2015. do 2020., nakon što je uspješno proveo Strategiju za

	<p><i>prethodno razdoblje, pa se nisu posebno specificirale odnosno ponavljale mjere i aktivnosti iz rečene strategije. Lokalnim programom za mlade uvela se mjera 7.8. - Praćenje programa za djecu sa zdravstvenim i teškoćama u razvoju/unaprjeđenju sustava za podršku obiteljima i djeci sa zdravstvenim i teškoćama u razvoju. Uz mjere koje gradska uprava provodi u cilju ostanka odnosno naseljavanja mladih obitelji u područjima izvan naselja Dubrovnik (Elafiti, Gornja sela), jedan od prioriteta Lokalnog programa za mlade je mjera 2.6. Poticanje otvaranja i razvoja mreže klubova mladih na razini gradskih kotareva i mjesnih odbora s naglaskom na izvangradskim područjima.</i></p> <p>3.2. Diverzifikacija mogućnosti zapošljavanja mladih <i>Sustav stipendiranja reguliran je gradskim Pravilnikom koji se svake godine prilagođava novim okolnostima i potrebama. Primjerice, uz dosadašnje četiri kategorije (djeca stradalnika Domovinskog rata, nadareni, deficitarna zanimanja i obitelji s teškim socijalnim statusom), najnovijim dopunama Pravilnika uvedena je i posebna kategorija osoba s invaliditetom. Nadalje, sustav stipendiranja je od početka postavljen tako da se temelji na stvarnim potrebama gradskih institucija i društava. Vrstu i broj stipendija utvrđuje posebno povjerenstvo prije raspisivanja natječaja za svaku školsku (akademsku) godinu, analizirajući stanje sa školovanjem korisnika koji su već u sustavu te zahtjeve ustanova/društava za novim kadrovima.</i></p> <p>3.3. Promicanje deficitarnih zanimanja <i>Kao što je prethodno rečeno, posebna kategorija u sustavu stipendiranja su deficitarna zanimanja. Vrstu i broj stipendija utvrđuje povjerenstvo, analizirajući stanje deficitarnih zanimanja u evidenciji područnog zavoda za zapošljavanje te konkretna traženja lokalnih ustanova i društava za novim zapošljavanjem.</i></p> <p>4. Uvrštavanje mjera koje nisu u nadležnosti gradske uprave, i to bez prethodnih konzultacija i bez suglasnosti predstavnika pravnih osoba koje bi predložene mjere trebale provoditi – (mišljenje se ne prihvaca) <i>Nije točan podatak da nositelji pojedinih mjera nisu konzultirani te da nije dobivena suglasnost. Svi navedeni nositelji mjera su partneri Grada Dubrovnika, koji ne zadirući u njihovu temeljnu djelatnost i nadležnosti, sufinancira programe i projekte koji predstavljaju nad standard.</i></p> <p>5. Uvrštavanje mjera na koje gradska uprava ima tek ograničen utjecaj, jer su u nadležnosti drugih javnih i privatnih subjekata – (mišljenje se ne prihvaca) <i>Lokalni program za mlade obuhvaća i dio mjera kojih su nositelji drugi subjekti, primjerice organizacije civilnog društva koje se bave mladima i studentima, jer Lokalni program za mlade nije isključivo skup mjera koje provodi gradska uprava, već integralni program mjera koje su</i></p>
--	---

usmjerenje na zadovoljavanje potreba mladih u svim područjima od njihovog interesa.

6. Uvrštavanje mjera koje gradske službe ionako moraju provoditi po zakonu – (mišljenje se ne prihvaca)

Grad Dubrovnik u potpunosti je upoznat sa svojim zakonskim obvezama u ovom području, no ovdje je naglasak na osnaživanju i unaprjeđenju zakonskog okvira. Naime, unatoč zakonskoj obvezi savjeti mladih u Hrvatskoj bili su prilično neaktivni, a u Dubrovniku se Savjet mladih nekoliko godina nije uspio niti osnovati. Stoga je nakana pružiti Savjetu mladih najbolju pomoć u administrativnom, logističkom i finansijskom pogledu, kako bi što bolje obavljao svoje zakonske zadaće za dobrobit mladih.

7. Uvrštavanje mjera koje gradske službe moraju ionako provoditi prema ranije usvojenim dokumentima na gradskoj razini – (mišljenje se ne prihvaca)

I ovdje se radi o unaprjeđenju postojećeg okvira. Naime, mjera 3.3. uvedena je nakon što se utvrdilo da Strategija razvoja kulture Grada Dubrovnika posebno ne apostrofira kulturu mladih i za mlade.

8. Uvrštavanje mjera za koje je navedeno da će im nositelji biti organizacije civilnog društva, iako se njima već bave javna tijela kojima je to u opisu posla – (primjedba se ne prihvaca)

Držimo da je poželjno da se organizacije civilnog društva bave i projektima poput kreativnog poduzetničkog laboratorija, jer predstavljaju nadopuni o obogaćivanje mjera koje se provode na državnoj i lokalnoj razini.

Zaključna razmatranja

Lokalni program za mlade osmišljen je kao nadopuna odnosno kritički osvrt na strateški koncept programa „Mladi i Grad skupa“, koji je gradska uprava napravila u prethodnom razdoblju, uz korištenje provedenih istraživanja. Dakle, metodološki gledano radi se o kvalitativnom istraživanju koje je koristilo postojeće podatke (spoznaje) iz raspoloživih istraživanja, rezultate fokus grupe i anketa te konzultacije sa stručnjacima iz područja mladih (Kovač, Kovačić) te stručnjacima iz područja koja su navedena u samom Lokalnom programu.

S obzirom da je izrada Lokalnog programa u biti bio projekt koji je prijavljen na javni poziv Ministarstva za demografiju, obitelj mlade i socijalnu politiku, tako je i sama izrada Lokalnog programa pratila dinamiku projekta odnosno bila vezana strukturon projektnog financiranja i kriterijima koje je uvjetovalo rečeno ministarstvo.

Nakon izrade "sirovog" materijala napravile su se konzultacije i s organizacijama mladih svih političkih opcija zastupljenih u Gradskom vijeću grada Dubrovnika, kako bi i one postale dionici u provedbi Lokalnog

	<p>programa. Nadalje, napravile su se dodatne korekcije s dionicima u provedbi dokumenta, kako bi se postigla visoka razina provedbe.</p> <p><u>Koncept Lokalnog programa za mlade stoga je bio po principu bottom up odnosno „mladi za mlade“ na način da mladi sami iskažu svoje potrebe i uobliče ih u strateški dokument uz superviziju djelatnika gradske uprave i etabliranih stručnjaka u javnim politikama za mlade.</u></p>	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba internetskog savjetovanja nije iskazivala dodatne financijske troškove.	
Tko je i kada izradio izvješće o provedenom savjetovanju?	Ime i prezime: Miho Katičić	Datum: 01. ožujka 2019.